

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/9758,Ojcowie-partii-i-narodu.html>
01.03.2026, 23:29

Ojcowie partii i narodu

06.02.2009

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

DODATEK SPECJALNY

IPN

NIEZALEŻNA
GAZETA POLSKA

OJCOWIE PARTII I NARODU

Powstała w 1948 r. Polska Zjednoczona Partia Robotnicza przez niemal pół wieku zajmowała kluczowe miejsce w systemie politycznym PRL. Stworzona z inicjatywy Związku Sowieckiego stała się narzędziem kontroli i nadzoru nad zniewoloną Polską. Historia PZPR to nieustanna rywalizacja poszczególnych komunistycznych palatynów o władzę i poparcie Moskwy, która bacznie nadzorowała wiernych kolaborantów.

Już sama nazwa PZPR stanowiła żałosny paradoks. Twór ten – choć nazywał się partią – nie miał nic wspólnego z klasyczną organizacją polityczną, stanowiąc instrument władzy i obcej okupacji. Stworzony i chroniony przez Sowieców nie miał polskiego charakteru i w żadnym stopniu nie był wyrazicielem polskiej racji stanu. Wśród komunistycznych aparatchków, trwoniących czas na wielogodzinnych naradach, trudno było znaleźć prawdziwego robotnika. Równie fałszywy był przymiotnik „zjednoczona” odnoszący się do „połączenia” PPR i PPS, które de facto oznaczało zagrabienie przez komunistów tradycji polskiego socjalizmu.

Rozrośnięty w dziesiątki tysięcy aparat PZPR dublował administrację państwową, skutecznie ją sobie podporządkowując. Bez zgody „partii” niemożliwe było objęcie kierowniczego stanowiska, a większość tego typu posad zarezerwowano wyłącznie dla członków PZPR.

IPN od kilku lat prowadzi prace badawcze zmierzające do zewidencjonowania ludzi z nomenklatury PZPR oraz opracowania jej archiwaliów. Pozwoli to wyjaśnić wiele tajemnic, które nadal kryje najnowsza historia Polski.

Siedmiu wspaniałych

Rafał Drabik, Rafał Jarosz,
Michał Mroczek,
IPN Lublin

Przez ponad 40 lat dzięki wsparciu Związku Sowieckiego sprawowali niepodzielną władzę w Polsce, kierując i ingerując w niemal każdą

dziedzinę życia. To oni był obliczem całej kilkumilionowej partii. Choć nie mieli żadnej funkcji administracyjnej, decydowali o przyszłości państwa, o życiu obywateli – pierwsi sekretarze Komitetu Centralnego PZPR.

W latach 1948–1990 PZPR przewodziło siedmiu pierwszych sekretarzy. Poniżej

prezentujemy krótkie omówienie ich działalności.

Za utany człowiek Moskwy

Bolesław Bierut pochodził z rodziny chłopskiej, urodził się na Lubelszczyźnie. To tutaj związał się z ruchem lewicowym

Pliki do pobrania

[Ojcowie partii i narodu - „Niezależna Gazeta Polska”, 6 lutego 2009 \(pdf, 267.88 KB\)](#)
